

Μετά από όσα είπαμε για [το πραξικόπημα](#), ας πούμε κάτι ευρύτερα αποδεκτό. Ότι, όσοι είχαν πρόβλημα με το καθεστώς της επταετίας, και όσο περνούσε ο καιρός, γίνονταν όλο και περισσότεροι, ζούσαν ταυτόχρονα με την ελπίδα. Με την ελπίδα ότι μόλις απαλλαγεί ο τόπος από το καθεστώς, όλα θα πάνε καλύτερα. Ότι οι επόμενες γενιές θα ζήσουν ειρηνικά, φιλικά, με συνεννόηση, με λογική.

Ήταν μια δικτατορία, ένα καθεστώς που επιβλήθηκε δια της βίας και της ισχύος των αρμάτων, που βασίστηκε στους περιορισμούς, στα βασανιστήρια και ήταν ξενοκίνητο. Ταυτόχρονα όμως είχε τόσο αδύνατα σημεία, που αργά ή γρήγορα θα έπεφτε. Θα το αμφισβητούσε ο λαός, ή έστω η πρωτοπορία του, θα το κλόνιζε π.χ. το φοιτητικό κίνημα (Νομική Φεβ. '72, Πολυτεχνείο Νοε. '73), παρά τις αντίθετες θεωρίες περί της πρωτοπορίας της εργατικής τάξης σε τέτοιου είδους θέματα. Αλλά δεν θα έπεφτε από τον λαό. Θα το ξεπερνούσε η ίδια η πραγματικότητα.

Αυτή είναι η ουσιαστική διαφορά του τότε με το σήμερα. Ότι η δύναμη των εγχώριων όπλων αποδείχτηκε μικρή μπροστά στη δύναμη του παγκοσμίου χρήματος. Όσο απαισιόδοξο και αν ακούγεται αυτό που χάνεται μέσα στη συμφορά που πλήττει την Ελλάδα στο 21ο αιώνα, είναι η ελπίδα.

Από το πραξικόπημα, έστω αργά, έστω με απώλειες, έστω εξευτελιστικά στο ευρύτερο Ελλαδικό επίπεδο γλυτώσαμε. Διαφύγαμε. Από αυτό που ζούμε σήμερα, έτσι όπως το έχουμε διαχειριστεί έως τώρα μοιάζει να είναι ανίκητο, ανυπέρβλητο, ασήκωτο. Μοιάζει με ταφόπλακα της Ελληνικότητας. Με ότι όμορφο αλλά και άσχημο υπάγεται στο όρο Ελληνικότητα.

Και αυτό είναι το μικρότερο πρόβλημα. Το μεγαλύτερο, είναι η ίδια η Ευρώπη. Η τύχη της, το μέλλον της. Αυτή η Ένωση που θα έπρεπε να είναι βασισμένη στον πολιτισμό, στο

δίκαιο και στο ιστορικό της βάθος. Μα το κενό από την υποτιθέμενη αρχική ιδέα, έως αυτό που ζούμε, εδώ, σήμερα είναι πελώριο.

Άλλο μέγεθος ο σοσιαλδημοκράτης Ολλανδός υπουργός των εξωτερικών Βαν Ντερ Στουλ, άλλο ο συμπατριώτης του Γερούν Ντάισελμπλουμ του εργατικού κόμματος. Άλλη προσωπικότητα ο Ενρίκο Μπερλινγκουέρ που ανέβασε το P.C.I. στο 34,5% μέσα στα μολυβένια χρόνια, άλλη ο Ματέο Σαλβίνι.

Πέρα από τον θρίαμβο του χρήματος πάνω στην πολιτική, πέρα από το όραμα της ισοτιμίας και της ουσιαστικής Ένωσης που ολοένα απομακρύνεται σε ένα σύννεφο δυσπιστίας και αντιπαλότητας έχουμε και την άνοδο ενός αρρωστημένου φανατισμού. Διότι άλλο πράγμα να είσαι Έλλην εθνικιστής και άλλο να λατρεύεις τον ναζισμό. Το πρώτο είναι πολιτική επιλογή, το δεύτερο είναι κακούργημα που σέρνει εκατομμύρια νεκρούς στο άρμα του.

Τέλος, υπάρχει κάτι εξίσου επικίνδυνο. Ένα κράτος που δεν διοικείται από την ντόπια βούληση, αλλά του επιβάλλονται αποφάσεις από αλλότρια κέντρα οικονομικής εξουσίας.

- Αφού χρωστά, αφού χρηματοδοτούμε τη διάσωσή του, ...είναι ο αντίλογος.

Περισσότερο να αντιπαρεταθεί κάποιο επιχείρημα. Θα πρέπει να γυρίσουμε στον 19ο αιώνα για να ξεκινήσουμε την αφήγηση της εκτροπής. Αλλά έτσι οικοδομείται ένα κράτος κουφό, τυφλό, ένα κράτος εξελόφιλο. Άκαρδο και ανίκανο. Ένα κράτος ταφόπλακα κάθε ευρωπαϊκού πολιτισμού. Που δεν θα κυβερνά, αλλά θα ορίζει ένα τόπο - ξενοδοχείο. Που οι πολίτες δεν θα επικοινωνούν, αλλά θα συναλάσσονται με μηχανές. Που θα συνίσταται από μια μικρή ελίτ η οποία θα εκτελεί εντολές, μια μεγάλη μάζα χαρούμενων ή οργισμένων τηλεόπληκτων πολιτών και μια μεγαλύτερη που θα τρέφεται με ιντερνετικές ύβρεις. Θα συγκροτείται από έναν πληθυσμό χωρίς συνείδηση. Διότι η συνείδηση είναι λαβύρινθος. Είναι και ενοχλητική.

